

Король Д.Ю.,

студентка групи БП-1-16

факультет підприємництва і права

Київський національний університет технологій та дизайну.

Науковий керівник: професор Олійник А.Ю.

КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО ОСОБИ НА ВІДПОЧИНОК ТА ЙОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УКРАЇНІ

Кожна людина відповідно до норм законодавства має право на відпочинок. Обов'язок держави його забезпечити. Відповідно до статті 45 Конституції України “кожен, хто працює, має право на відпочинок. Це право забезпечується наданням днів щотижневого відпочинку, а також оплачуваної щорічної відпустки, встановленням скороченого робочого дня щодо окремих професій і виробництв, скороченої тривалості роботи у нічний час. Максимальна тривалість робочого часу, мінімальна тривалість відпочинку та оплачуваної щорічної відпустки, вихідні та святкові дні, а також інші умови здійснення цього права визначаються законом.

Забезпечення спеціального режиму роботи, покладення обов'язку щодо забезпечення права на відпочинок громадян на певні державні органи. встановлення відповідальності за порушення даного права, підтримку наукових досліджень в галузі забезпечення тривалого активного життя громадян. Право на відпочинок надається людині для того, щоб вона мала змогу відновити свої життєві сили для наступного підвищення продуктивності праці і номінальної вартості робочої сили. Основними нормативно-правовими актами, що регулюють питання, пов'язані з реалізацією працівником права на відпочинок, є КЗпП України (глава V) і Закон України “Про відпустки” від 15 листопада 1996 р. Так, відповідно до статей 50-51, 54, 66-84 КЗпП, право працівників на відпочинок підтверджується такими гарантіями: 1) працівникам надається, як правило, через чотири години після початку роботи перерва для відпочинку і харчування (на підприємствах, де через умови ви

робництва перерву встановити не можна, надається можливість приймати їжу протягом робочого часу); 2) працівникам надаються вихідні дні (при п'ятиденному робочому тижні - два, при шестиденному - один); 3) тривалість щотижневого безперервного відпочинку повинна бути не менш як сорок дві години; 4) робота у вихідні дні можлива лише з дозволу профспілкового комітету і у виняткових випадках, встановлених законодавством. Крім того, вона повинна компенсуватися наданням іншого дня

відпочинку або у грошовій формі у подвійному розмірі; 5) законодавством встановлюються такі святкові (неробочі) дні: а) новий рік - 1 січня; б) різдво Христове - 7 січня; в) Міжнародний жіночий день - 8 березня; г) День міжнародної солідарності трудящих - 1 і 2 травня; г) День Перемоги - 9 травня; д) День Конституції України - 28 червня; е) Пасха (Великдень) - один день (неділя); є) Трійця - один день (неділя). За поданням релігійних громад інших (неправославних) конфесій, зареєстрованих в Україні, керівництво підприємств, установ, організацій надає особам, які сповідують відповідні релігії, до трьох днів відпочинку протягом року для святкування їх великих свят з відпрацюванням за ці дні.

Всім працівникам надаються щорічні (тривалістю не менш як 15 робочих днів) із збереженням місця роботи (посади) і середнього заробітку і додаткові відпустки, до яких не включаються відпустки по тимчасовій непрацездатності, по вагітності і пологах. Відпустки не можуть бути замінені грошовою компенсацією (крім випадку звільнення працівника, який не використав відпустку). Нормальна тривалість робочого часу працівників не може перевищувати 40 годин на тиждень, при цьому для окремих працівників вона скорочується. Для працівників віком від 16 до 18 років - до 36 годин на тиждень. Для осіб віком від 15 до 16 років (учнів віком від 14 до 16 років, які працюють в період канікул) - до 24 годин на тиждень. Для учнів віком від 15 до 16 років, які працюють протягом навчального року у вільний від навчання час - 12 годин, а для таких самих учнів віком від 16 до 18 років - 18 годин на тиждень. Для працівників, зайнятих на роботах із шкідливими умовами праці - до 36 годин на тиждень. Для учителів, лікарів - у межах, визначених окремими актами законодавства. При роботі в нічний час встановлена тривалість роботи (зміни) скорочується на одну годину.

Щорічні основна та додаткова відпустки надаються працівникові таким чином, аби їх було використано до закінчення робочого року. При цьому додаткова відпустка, за бажанням працівника, може бути приєднана до основної. Черговість надання відпусток працівникам визначається графіком, який затверджується керівником установи і доводиться до відома всіх працівників. При їх складанні враховуються інтереси виробництва, особисті інтереси працівників та можливості для їх відпочинку. Для надання відпустки працівникові слід звернутися з відповідною письмовою заявою на ім'я керівника установи не пізніше ніж за два тижні до встановленого графіком терміну для можливості здійснення всіх необхідних погоджень та нарахування коштів. Щорічна основна відпустка надається працівникам тривалістю не менш як 24 календарних дні за відпрацьований робочий рік, який відлічується з дня укладення трудового договору.

За роботу із шкідливими і важкими умовами праці надається щорічна додаткова відпустка. Щорічна додаткова відпустка за роботу із шкідливими і важкими умовами праці тривалістю до 35 календарних днів надається працівникам, зайнятим на роботах, пов'язаних із негативним впливом на здоров'я шкідливих виробничих факторів, за Списком виробництв, цехів, професій і посад, затверджуваним Кабінетом Міністрів України.

Щорічна додаткова відпустка за особливий характер праці. Щорічна додаткова відпустка за особливий характер праці надається: 1) окремим категоріям працівників, робота яких пов'язана з підвищеним нервово-емоційним та інтелектуальним навантаженням або виконується в особливих природних географічних і геологічних умовах та умовах підвищеного ризику для здоров'я, - тривалістю до 35 календарних днів за Списком виробництв, робіт, професій і посад, затверджених Кабінетом Міністрів України; 2) працівникам з ненормованим робочим днем - тривалістю до 7 календарних днів згідно із списками посад, робіт та професій, визначених колективним договором, угодою.

Конкретна тривалість щорічної додаткової відпустки за особливий характер праці встановлюється колективним чи трудовим договором залежно від часу зайнятості працівника в цих умовах.

Право на відпустку в разі звільнення. Відповідно до ст. 3 Закону України „Про відпустки” за бажанням працівника у разі звільнення (крім звільнення за порушення трудової дисципліни) йому має бути надано невикористану відпустку з наступним звільненням. Датою звільнення в цьому разі є останній день відпустки. У разі звільнення працівника у зв'язку із закінченням строку трудового договору невикористана відпустка може, за його бажанням, надаватися й тоді, коли час відпустки повністю або частково перевищує строк трудового договору. У цьому випадку чинність трудового договору продовжується до закінчення відпустки.

Висновок.

Згідно з проведеним аналізом щодо статті 45 Конституції України “кожен, хто працює, має право на відпочинок” можна стверджувати, що законодавство регулює та забезпечує права та свободи громадян. Державою розроблені положення щодо правильного забезпечення цих норм. Адже будь-яка особа має право на відпочинок (чи відпустку), так само як і право на працю, право на честь і гідність.

Список використаних джерел:

1. Конституція України // ВВР України від 23.07.1996.
2. Ярошенко О. М. Право на відпочинок. За заг. декларацією прав людини й законодавством України / О. М. Ярошенко // Проблеми законності. – Вип. 100. – Х. : Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого, 2009. – С. 148-154.
3. Грузінова Л. П., Короткій В. Г. Трудове право України : навч. посіб. для студентів вищих навч. закл. МАУП, 2003. - Ч. 3. - 2003. Бібліогр.: с. 97.
4. Прокопенко В.І. Трудове право України: підручник / В.І. Прокопенко. - Х.: Фірма «Консум», 1998. - 480 с.
5. Готра В.В. Сучасний стан реалізації права на відпочинок в Україні / В.В. Готра // Форум права. - 2010. - № 4. - С. 235-240.

Маліновська Д.В.

студентка гр. БП-2-16

факультету підприємництва та права

Київський національний університет

технологій та дизайну

Науковий керівник: професор Олійник А.Ю.

ПОНЯТТЯ ТА ВИДИ КОНСТИТУЦІЙ УКРАЇНИ І ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

В сучасному світі не можливо уявити демократичну державу, яка б не мала своєї конституції. Адже саме в конституції закріплюються вихідні положення, на яких ґрунтуються найголовніші форми життя суспільства. Метою дослідження є поняття та види Конституції України та зарубіжних країн. Залежно від мети завданнями дослідження є: а) аналіз ознак та формулювання визначення конституції держави; б) пропозиція критеріїв для класифікації та види конституцій зарубіжних країн; в) висновки і рекомендації по дослідженню.

Термін "конституція" походить від латинського слова "constituto", що буквально можна перекласти як "устрій, встановлення, утвердження". Конституція – це основний закон держави, що вміщує в собі правові принципи та норми, які закріплюють, регу-